

Konečně nesmí býti opominuto, aby v případě druhém (přípravení půjčitele o jistotu) po subjektivní stránce bylo zjištěno, zda obžalovaný věděl, že záložna klade jako podmínku výplaty, že bude ručit osoba ručení schopná, která ručební schopnost prokáže.

Odůvodněné zmateční stížnosti bylo proto již z tohoto důvodu vyho-
věno, aniž bylo třeba zabývatí se dalšími výtkami zmateční stížnosti.

Čís. 6241.

Skutková podstata prečinu vydieračstva podľa § 350 tr. zák. vyžaduje, aby s p ô s o b vymáhania majetkového prospechu bol bezprávny.

Pojem hrozby v smysle § 350 tr. zák. (porovn. rozh. čís. 6151 Sb. n. s. tr.).

Hrozba trestným oznámením je spôsobilým prostriedkom vyvolať účinky uvedené v § 350 tr. zák.

(Rozh. zo dňa 30. augusta 1938, Zm III 212/38.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. pre pokus prečinu vydieračstva zmätočné sťažnosti obžalovaného a jeho obhájcu zamietol.

D ô v o d y:

Proti rozsudku odvolacieho súdu uplatňujú zmätočnú sťažnosť
a) obžalovaný A. z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p.,
b) zvolený obhájca z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p.
a čo do kvalifikácie trestného činu obžalovaného, teda zrejme z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p.

Zmätočné sťažnosti obžalovaného a zvoleného obhájcu, uplatnené na základe § 385, čís. 1 a) tr. p., shodne namietajú, že hrozba trestným oznámením nie je trestná, že obžalovaný považoval konanie poškodeného za podvod a preto docela dobromyseľne bez úmyslu vydierať napísal dopis.

Zmätočná sťažnosť obžalovaného ďalej vytýka, že slovo »bezprávnosť« v texte skutkovej podstaty § 350 tr. z. je treba rozumeť na majetkový prospech a nie na spôsob spáchania činu, a že nie je zistené, že by si bol obžalovaný chcel opatriť bezprávny majetkový prospech.

Zmätočné sťažnosti dovodzujú, že nespácha vydieračstvo, kto je oprávnený podať trestné oznámenie a vyhrážajúc trestným oznámením zamýšľa tak zaistiť alebo vydobyť svoju požiadavku. Zmätočné sťažnosti sú bezzákladné.

Zákon podľa doslovného znenia v originále »hogy . . . jogtalanul vagyoni hasznot szerezzen« a v preklade »aby . . . bezprávne opatril ma-

jetkový prospech« nežiada k splneniu skutkovej podstaty prečinu vydieračstva podľa § 350 tr. z., ktorým obžalovaný bol uznaný vinným, aby pachateľ vymáhal bezprávny majetkový prospech, ale žiada, aby spôsob vymáhania tohoto majetkového prospechu bol bezprávny. Opačný názor zmätočnej sťažnosti je preto mylný a je teda nerozhodné, či vymáhaný prospech bol objektívne alebo podľa subjektívneho presvedčenia obžalovaného oprávnený alebo bezprávny.

Výtka zmätočných sťažností, že hrozba trestným oznámením v súdenom prípade nie je trestná, zrejme chce poukázať na to, že táto hrozba nevyčerpáva pojem hrozby v smysle ustanovenia § 350 tr. z. Tejto výtke zmätočných sťažností nelze prisvedčiť.

Hrozbou v smysle § 350 tr. z. treba rozumeť vyhrážku vážnym, nie malicherným zlom; najmä nie je ani treba, aby zlo, ktorým pachateľ hrozí, smerovalo proti životu, telesnej neporušenosti, alebo proti majetku obžalovaného. Pri tom sa vyžaduje taký stupeň vyhrožovania, ktorý je spôsobilý — hľadiac na opovedané zlo — primäť ohrožovaného, aby proti svojej vôli niečo učinil, strpel alebo opominul.

Obžalovaný písomne vyhrážal poškodenému, že podá proti nemu trestné oznámenie, ak do ôsmich dní nezaplatí požiadavku obžalovaného. Hrozba zavedením trestného pokračovania vzhľadom na následky, ktoré trestné pokračovanie má v zápätí pre ohroženého, je po objektívnej stránke bezpochybné spôsobilá v ohrozenom vyvolať rozhodnutie, aby výzve pachateľovej vyhovel, ačkoľvek podľa svojej vôle tak učiť nechcel. Je preto hrozba trestným oznámením spôsobilým prostriedkom vyvolať v zákone uvedené následky.

Náležitosť »aby . . . bezprávne opatril« vyžaduje, aby pachateľ zvoleného spôsobilého prostriedku použil bezprávne k vyvolaniu rozhodnutia ohroženého, aby tento niečo učinil, strpel alebo opominul.

Podstata tohoto bezprávia spočíva v skutočnosti vo vedomí bezprávia a nie je preto za čin trestneprávne zodpovedný ten, kto zo závažného dôvodu — bárs mylne — mohol predpokladať, že mu prislúcha právo použiť zvoleného spôsobilého prostriedku. Keď tedy pachateľ — súc si vedomý tohoto bezprávia — použil takého prostriedku, je treba toto použitie označiť za bezprávny spôsob.

V súdenom prípade nebolo zistené, že by obžalovaný pre vydobytie pohľadávky, vzniklej pred dlhšou dobou, bol vôbec učinil nejaké kroky, len po uplynutí dlhšej doby vystúpil hrozbou trestným oznámením bez toho, že by bližšie označil okolnosti, ktoré by ho opravňovali k tvrdeniu, že poškodený spáchal trestný čin a aký.

Obžalovaný je diplomovaný agronom a samostatný podnikateľ a je tedy bezpochybné osobou širokého duševného obzoru.

Keď tedy obžalovaný ani sám neuviedol také okolnosti, ktoré by poukazovali na to, že poškodený spáchal nejaký trestný čin, je vzhľadom na inteligenciu obžalovaného zrejme, že si obžalovaný bol vedomý

toho, že nemá podkladu pre trestné oznámenie, ktorým hrozil, a teda že ani nemá práva na trestné oznámenie. Z toho však plynie, že obžalovaný hrozby trestným oznámením použil bezprávne.

Zmätočná sťažnosť zvoleného obhájcu čo do kvalifikácie trestného činu obžalovaného, teda zrejme založená na dôvode zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p., je uplatnená námietkou, že inkriminované výrazy dopisu obžalovaného môžu vyčerpávať len skutkovú podstatu trestného činu proti cti poškodeného, ale nie skutkovú podstatu pokusu vydieračstva.

Zmätočná sťažnosť nie je základná, lebo vzhľadom na zásadu § 95 tr. z. odvolací súd správne podradil celý čin obžalovaného pod skutkovú podstatu pokusu prečinu vydieračstva, teda pod skutkovú podstatu prísnejšieho trestného činu, ako je trestný čin proti ochrane cti, ktorý by podľa námietky zmätočnej sťažnosti prichádzal v úvahu. Bez základné zmätočné sťažnosti boli podľa § 36, odst. 1 por. nov. zamietnuté.

Čís. 6242.

Poškodenie veriteľa s hľadiska § 386 tr. zák. nastáva nielen vtedy, keď sa jeho požiadavka stane úplne nevyhľaditeľnou, ale aj vtedy, keď uspokojenie požiadavky je ohrozené, alebo keď veriteľ nemôže — bárs aj len dočasne — dosiahnuť uspokojenia svojej požiadavky proti dlžníkovi preto, že požiadavka sa javí byť nevyhľaditeľnou.

(Rozh. zo dňa 30. augusta 1938, Zm IV 267/38.)

Súdy nižších stolíc uznaly obžalovaného A. vinným zločinom poškodenia veriteľov podľa § 386 tr. zák. Čin bol spáchaný tak, že obžalovaný, majúci povinnosť zaplatiť útraty trestného pokračovania proti nemu vedeného a súc žalovaný v civilnom spore o náhradu škody, v úmysle, aby sa vyhnul plateniu, uzavrel na oko kúpopredajnú smluvu, ktorou predal svoje nehnuteľnosti nezletilej D. za 28.000 Kč. Kúpnu cenu nedostal a preč bolo vlastnícke právo k oným nehnuteľnostiam — iný majetok obžalovaný nemal — pre D. v pozemkovej knihe zaznamenané; tým bolo ohrozené exekučné zaistenie vyšeuvedených pohľadávok.

N a j v y š š í s ú d zmätočnú sťažnosť obžalovaného zčasti odmietol, zčasti zamietol.

Z d ô v o d o v:

Zmätočná sťažnosť uplatnená čo do kvalifikácie trestného činu obžalovaného, a teda zrejme založená na dôvode zmätočnosti podľa § 385,